

Beste lezer,

De digitale nieuwsbrief van de Stichting tot Instandhouding van het Museum van de Kanselarij der Nederlandse Orden verschijnt drie keer per jaar.

inhoud

In deze Nieuwsbrief vragen wij aandacht voor een drietal onderwerpen. Het eerste onderwerp is Groningens Ontzet dat ieder jaar op 28 augustus wordt gevierd. Dan volgt een artikel over twee tentoonstellingen in Parijs over Napoleon en tenslotte een artikel over de Keizerlijke Orde van de Reünie. Met medewerking van dr. G.P. Sanders, conservator Orden en Onderscheidingen Paleis Het Loo en B.A. Steevensz, secretaris van de Stichting tot Instandhouding van het Museum van de Kanselarij der Nederlandse Orden.

Donateur worden

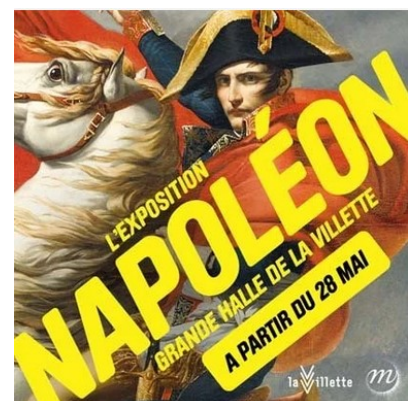
Als donateur van de Stichting tot Instandhouding ondersteunt u het Museum van de Kanselarij der Nederlandse Orden. Dankzij uw donatie is de stichting in staat om aan de verzameling van het museum nieuwe, bijzondere aanwinsten toe te voegen. Uw donatie kunt u overmaken op rekening NL03INGB0000155845 t.n.v. Sticht Instandh. Museum Kanselarij Ned Orden.

Meer informatie vindt u via <https://kanselarijmuseum.nl/over-het-museum/donateur-worden>.

uw mening telt

Eventuele op- of aanmerkingen, suggesties, vragen of aanvullingen naar aanleiding van deze nieuwsbrief kunt u doorgeven aan het secretariaat van de Stichting tot Instandhouding van het Museum van de Kanselarij der Nederlandse Orden. Mocht u geen prijs meer stellen op de nieuwsbrieven, dan kunt u dat per email laten weten. Uw gegevens zullen dan uit het adresbestand worden verwijderd.

Stuur een email naar: secretariaat@kanselarijmuseum.nl onder vermelding van 'opzegging digitale nieuwsbrief'.

Stichting tot Instandhouding van het
Museum van de
Kanselarij der
Nederlandse Orden

Het Groningens Ontzet.

Elk jaar op **28 augustus** wordt gevierd dat de stad Groningen in het rampjaar **1672** het beleg door Bernhard von Galen, prins-bisschop van Münster had doorstaan. Er zijn dan een grote kermis en vuurwerk in het stadspark. Begonnen wordt met een herdenking bij de buste van Generaal Von Rabenhaupt.

De belegering.

Het is 1665. Nederland en Engeland zijn in oorlog. Karel II van Engeland overtuigt de bisschop van Münster mee te vechten tegen Nederland. Hij rukt op naar onder meer de vestingstad Groningen. Die voelt zich bedreigd en roept haar burgers op om de wallen te bewaken. Vrijwel alle 120 studenten melden zich daarvoor aan. Gedeputeerde Staten (de RUG was toen een Provinciale Academie) geven toestemming om een Academische Compagnie te vormen. Zij krijgen een vaandel, wapens en gedragsregels. Omdat er geen belegering komt wordt na twee maanden de compagnie ontbonden en worden de colleges hervat.

In de zomer van 1672, het Rampjaar, staat het Münsters-Keulse leger van de bisschop van Münster wederom voor de poorten van Groningen. De stad wordt bestookt met bommen en brandende kogels. Daar dankt de bisschop zijn bijnaam 'Bommen Berend' aan. In al dit geweld lijkt het Groninger garnizoen van 1200 dappere burgers en ongeoeffende soldaten niet veel kans te maken.

Het ontzet

En weer melden zich studenten om de stad te verdedigen. Generaal Carl von Rabenhaupt krijgt de leiding over de verdediging en weet de vijand op afstand te houden.

Na vier weken trekt de vijand zich terug. Het Ontzet van Groningen is ook voor de Haagse politiek een opsteker in het rampjaar, waarin 'de overheid radeloos, het volk radeloos en het land reddeloos is'.

De Vrijwillige Studenten Compagnie komt op 8 november 1672 in de Academiekerk bijeen voor een herdenkingsplechtigheid, waarbij de rector de studenten complimenteert met hun plichtsbesef en dapper gedrag. Als herinnering reiken de curatoren een zilveren gedenkpenning uit aan de studenten.

De stichting heeft in haar collectie één exemplaar van deze gedenkpenning.

Stichting tot Instandhouding van het
**Museum van de
Kanselarij der
Nederlandse Orden**

Napoleon, keizer der Fransen

Op 5 mei was het 200 jaar geleden dat Napoleon Bonaparte overleed. Ter gelegenheid daarvan waren in Parijs twee tentoonstellingen te zien, *Napoléon n'est plus* in het Legermuseum en een grote publiekstentoonstelling in de Grande Halle de la Villette. Deze tentoonstelling is nog te zien t/m 19 december 2021.

De generaal die keizer werd

In 1789 brak de Franse Revolutie uit, waardoor Frankrijk in oorlog raakte met verschillende Europese vorstenhuizen. Dat bood de ambitieuze generaal Napoleon Bonaparte de kans de macht te grijpen en zichzelf in 1802 in de Notre-Dame in Parijs tot keizer te kronen. In de jaren daarna veroverde hij grote delen van Europa. Maar in juni 1815 werd Napoleon bij Waterloo verslagen en naar Sint Helena verbannen, een Brits eiland in de Atlantische Oceaan.

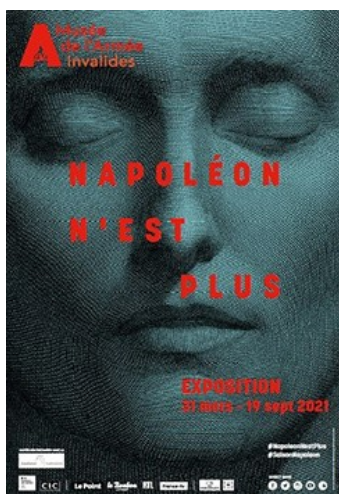
Het Legioen van Eer

Niemand heeft zo'n grote invloed gehad op het ontstaan van ridderorden als Napoleon. In 1802 stichtte hij de Orde van het Legioen van Eer, als beloning voor militairen en burgers die zich hadden ingezet voor het Franse keizerrijk. De verdeling in vijf klassen én de vorm die de daarbij behorende ordeteken hadden, werden door verschillende later gestichte ridderorden nagevolgd.

Van Unie tot Militaire Willems-Orde

In de door de Fransen veroverde gebieden regeerden de broers en zusters van de keizer. In navolging van het Legioen van Eer stichtten zij eigen ridderorden, zoals de in 1806 door Lodewijk Napoleon, koning van Holland ingestelde Orde van de Unie.

Maar zelfs op de door koning Willem I in 1815 gestichte Militaire Willems-Orde had de keizer invloed: de orde werd kort vóór de slag bij Waterloo gesticht om de soldaten te belonen die het tegen de Franse legers op zouden gaan nemen.

Stichting tot Instandhouding van het
**Museum van de
Kanselarij der
Nederlandse Orden**

De Keizerlijke Orde van de Reünie

Op **18 oktober 1811** stichtte Napoleon Bonaparte de Keizerlijke Orde van de Reünie. Hij ondertekende het decreteet waarbij hij de orde instelde in het Paleis op de Dam in Amsterdam. Kort geleden verscheen een omvangrijke studie over de orde van de hand van Ronald Pawly.

Een orde voor een Keizerrijk

In 1811 strekte het Franse keizerrijk zich uit van de Oostzee tot de Middellandse Zee en van de Adriatische Zee tot de Atlantische Oceaan. Voor een dergelijk rijk was een Europese ridderorde nodig, die in het teken stond van de vereniging van al deze gebieden.

Unie en Reünie

In de praktijk is de instelling van de Orde van de Reünie niet los te zien van de Koninklijke Orde van de Unie, de ridderorde die Lodewijk Napoleon, een jongere broer van de keizer, als koning van Holland in 1806 had gesticht. Nadat de spanningen tussen beide broers steeds meer waren opgelopen, had de koning in juli 1810 troonsafstand gedaan, waarna hij was vertrokken. Napoleon wilde graag van de Orde van de Unie af. De stichting van een nieuwe ridderorde, waarin ook alle ridders van de Koninklijke Orde van de Unie werden opgenomen, bood hiervoor een uitgelezen mogelijkheid.

'Les fastes'

Vele jaren werkte auteur Ronald Pawly aan zijn standaardwerk *Les fastes de l'Ordre impérial de la Réunion (1811-1815). 'Tout pour l'empire'. Dictionnaire historique et biographique*. Na een uitvoerige beschrijving van het ontstaan, de ontwikkeling en de opheffing van de orde geeft de auteur uitgebreide levensbeschrijvingen van alle leden van de orde. Deze op uitgebreid archief- en literatuuronderzoek gebaseerde gegevens leggen tot in detail het netwerk bloot van de elite in het keizerrijk Frankrijk en de Franse satellietstaten.

Het in drie ingebonden delen verschenen werk (ISBN: 978-2-86377-279-9), 16 x 24 cm, 1488 pag., is uitgegeven bij Léopard d'or en te bestellen via www.leopardor.fr.

